

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex co[m]minatio hieremie etia[m] prophetia fuit. ca. xij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

sum cliche conducto nauigio redierunt in re-
gionem suam.

De ipapanti domini Caplm. IX.

Et postquam im-

pleti sunt dies purgationis marie
tulit puerum in hierlm vt susteret
eu dno. i. offeredo pscntaret. Et dederit ho-
stias p eo par turturu aut duos pullos colu-
baz. Insup redemerit eu. v. siclis argenteis.
Et erat in hierlm symeon sener. q accepit a
spiritu sancto no vrsuru se morte nisi pri^o vs-
deret chm dñi. Et tuc eodempu venit i tem-
plu et accipiens pueru in vlnas suas sciens
eu chm ait. Nunc dimittis dñe te. Et pphetas
de passione chm ait ad maria. et tua ip^o aiam
ptrasibit gladi^o. i. passio ipius. Non em sine
materno dolore potuit videre crucifigi fili-
um: et si resurrecturu speraret. Vel ita. Aiaz
ip^o q et tua e. qua. i. qst tuaz diligis ptrasibit
gladi^o. Eade hora supuenit anna pphetissa.
et loquebat de illo omnibz qui expectabant
redemptione israel.

De fuga dñi in egyptu. Caplm. X.

Inc hero-

des vidit q
illusus esset
a magis. Vidēs em herodes ma-
gos ntbl sibi renunciasse: putauit
eos visioe stelle deceptos: et erubuisse redire
ad eu. et ideo ab inquisitione pueri cessauit. S-
cu audisset q dicta fuerat a pastozibz. et mari-
me pphetias symeons et anne: sensit se illusuz
et d morte pueroz bethleemitaru tractabat
vt ille que ignorabat cu eis occideret. Pro-
pterea p ammonitione angeli fugit i egyptu
ioseph cu puero et matre eius vsq ad obitu
herodis. Lūqz igredere dñs in egyptu: cor-
ruerit idola egypti fm elata q ait. Accedet do-
minus nubē leuē et igrediet egyptu: et moue-
bunt simulacra egypti. Tradit qz q sicut in
eritu filioz israel d egypto no fuit dom^o egy-
pti in qua deo pcurate no iaceret mortuu pri-
mogenitu. ita nec mo fuit in egypto replu in
quo no corruisset idolu.

De nece pueroz et quare dilata per annu.

Caplm. XI.

Herodes aut cuz

b d nece pueroz disposeret. citat^o
est p eplaz ab augusto cesare. vt
i romā iret accusatiōi filioz respōsurus. Tū

ioseph^o dt. q alexandru fillu suu secu romā
traxerit. et veneni sibi parati reu apud cesares
postulauerit. Qui cu iter faceret p ciliā: au-
diens naues tharsensiu magos traduxisse in
spiritu vehementi cobussit naues tharsis: qz
q danid pphetauerat i. elyij. psalmo. In spi-
ritu vehementi pteres naues tharsis. Cum q
corā cesare disceptasset pater cu filiis: bacles
ge facta est reco ciliatio vt ad olescentes patri
in omnibz obediret. ipe aut regnu dimitteret
cui vellet. Pondū tū herodes a suspitionibz
liberat^o est. Veniesqz hierosoly mā iplo pno-
cato tribusqz filiis astātibz. et p cordia fratru
a cesare facta exposuit. et se successoris iudice
cōstitutu. ne iudet regnu ad suos redituz. offi-
marit. Tūc pfirmat^o in regno herodes cent^o
qz pus mittens occidit oēs pueros qui erāt
in bethleem et in oibus finibz eius a bitham
et infra fm tps qd exquisierat a magis. quoz
rum maxima pars tertio miliario a bethleem
vsqz ad austru sepulta est. Plurimum senētia
et visitatio: hec est. Ortam vidicerat herodes
stellā eadē die q natus erat dñs. et fm ortum
stelle dñi anticulu eē sciebat et aliqz i sup die
rū. Ideoqz ipe sup etate et^o vsqz ad bimos et
infra vsqz ad vni^o nocis infante defecit i pu-
eros: timēsqz pueri morphoseon. i. pmutatio-
nez: ne scz puer cui sidera famulabant sup
etate suā vel infra faciē suam transformaret.
Chrysostomus autē dicit stellā a paruisse p
annu ante dñi natiuitate. Credebatqz herodes
tunc etiā dñm fuisse natum. et sic putat
bat dominu bimū fuisse: cum adiectioe par-
corum dierū. et ideo occidit pueros bimos et
deinceps vsqz ad quinqz annos: s; no mino-
res bimis. Et exponit bimatum et infra fm
rationem numeri. Sicut enim ratiōe et tem-
poris minores bimis inferiores sunt eis: qz
post nati sunt. ita ratiōe numeri maiores bi-
mis inferiores sunt eis: quia post eos nate
runtur. Cui assertiōi videtur fidem facere qz
quedā ossa innocentū habent adeo grandia
que bimozum esse no possent. Potest tamen
dici ad hoc: qz longe maioris tūc erāt homi-
nes qntitatis: qz modo.

Qz cōminatio hieremie etiā pphetia fuit.

Caplm. XII.

Inc impletum

c ē illd hieremie. Vox i roma au-
dita ē zē. Rama loc^o ē iuxta ga-

Euangelica

baa. xij. miliario distās a' bethleem vbi fere
delecta tribu beniamin p'p' vxore leuite. pau
a supstitēs planxerūt mortuos suos. Hoc
autē videt heremias induisse potius comi
nādo q' pphetando. Vinabat em̄ immine
re tantā ruina duab' tribub' q'nta facta fue
rat in filijs rachel: cū plangentū vox audī
ta est in rama. Tū etiā pphetauit de nece par
uuloz vt mattheus ait. et tūc rama nō ē no
mē loci. Sed q' rama excelsum sonat. Idē ē
aci' dicitur. vox in excelsis audita est. Videt
q' debuisse dici: lra plorās filios suos: cum
bethleemite de tribu iuda fuerint. S; quia
tribus beniamin pterminata ē iude insinua
uit euāgelista multos de beniamin fuisse oc
cisos p vicinia ad exaggerandū scelus hero
dis. Vel q' rachel iuxta bethleem sepulta ē:
ppheno locutionis mō d' ea egisse q' i loco
eodē gerebant. Et noluit cōsolari. q' nō sunt
id est de eo q' mortui esse desiderāt. Innocē
tes q' dē martyres dicunt' laxato vocabulo
nō q' testes ch'ri: s; q' p ch'ro occisi sunt. quē
si nō loquēdo: moriendo tū p'fessi sunt. Pro
quo etiā eccl'ia p eis solēnt'at: q'uis ad infe
ros descendit. Vñ et in eoz solēntate cāti
ca leticie subiect'at. s; te deū laudam'. 2 gloria
in excelsis deo. 2 p allelusa q'dā dicūt laus t'i
bi ch'rie. alij. cantemus eia.

De nece duorum filioꝝ herodis.

Capitulum. xiiii

Scriptum est autē

f vt quoniam herodes multos orba
uerat filijs. ipse suis miserabilis
orbare. Nā p astutia antipatri iterum facti
sunt suspecti alexander et aristobolus patri
Ob hoc scripsit herodes augustinus: in multis
accusans filios. Visit autē augustinus saturni
um 2 peanū legatos cū rescripto: vt corā his
duob' coactro cōsilio pcerū filios iudicaret
et d' eis si vincere eos posset faceret qd vel
let. Auditis autē hinc 2 inde p'tib' legatos il
los damnādos pnuiciauerūt: nō tū morte.
Tunc apud sebasten pater cōlect' eos i vni
cila Cōplices vero eoz apposuit torq're pa
ter vt p'fessione eoz certioraret: si in aiām suā
aliqd machinarent' filij. Cōfessus est autē q'
dam multa sibi ab alexandro pmissa si patri
venenum ppinaret. Cōfessus est etiā tonsor
de promissis sibi muneribus, si duz pararet

patri barbam euz iugulareret. Addidit q' dicit
se alexandri non esse spem ponendā in sene
qui canos tingebat vt videretur adolecens
His motus Herodes missis spiculatoribus
iussit filios occidi: et asportari in Alexandri
am: ibiq' sepeliri cū alexandro auo suo m'fno.

De prior' testō Herodis et odio ipsius et
Antipatre

Capitulum. xv.

Inscriptum est

stamentū Herodes: et Antipatre
futurū regem instituit. et Herodē
qui cognouerat antipas substituit antipatri
Antipater vero intolerabile odij populi ex
cepit: cūctis scientibus q' fratribus suis p'fe
ruisset calumnias. Ob hoc etiam pater tā cū
non recto oculo aspicebat Ad hec etiam an
tipater molestus erat patri q' fratres sibi sub
stituerat: eo q' ad filios ipsius Antipatris re
gnū transire noluisit. Alia quoq' maior cau
sa inuidie orta est ei in patrem. Nam pupil
los filioꝝ quos occiderat: paterna dilectioe
fouebat: alijs nepotibus suis eos copulans
in matrimonio. Erāt at' s; Josephū paruulū
relictū de Aristobolo: Herodes agrippa qui
Jacobū occidit gladio. 2 Herodias: quā p'
Herodes antipas abstulit. Philippo frī suo
Timotheū Antip' ne ad pupillos frim suozū
quē regnū reuocaret. Herodes: q' eos ex pte
mris cōtingebat. Cōmouit etiam Ferorā in
odij Herodis: adeo vt Feroras secederet a
fratre. et habitaret in terra q' cōcessa ei fuerat
trans Jordanem. Ipse p'o etiā p'ze volēte q'
busdam excogitatis occasionib' Rhomā p'
perauit: efficacissimū venenū a quadā vena
fica arabica comparās: et apud vxorem Fe
roze reponens: quod interim dum ipse abes
set p' ministrū quē p'duxerat: p'ri ppinaret

Ex Herodes incarcerauit Antipatrem insi
diantem vite eius.

Capitulum. xv.

Im autē Antipa

ter Rhome esset: mortu' ē Feror
ras: acceptiq' Herodes de vena
no reposito apd vxorē Ferore: p ancillā fra
cūde a dña sua recedētē Itaq' euocatā vxorē
ffris relicta afferre venenū eā subz Jila p'o q'
allatura egressa d' tecto se ddit p'cipite: s; sem
pina ad regē allata ait. Cuz moreret fr tuus